

Dosarul nr.3ra-1235/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, Centru (jud: A.Cucerescu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Mihaila, V.Sîrbu)

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul municipal Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Nina Jacobson, Vladimir Vartic și Agenția Proprietății Publice, cu privirea la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Consiliul municipal Chișinău și de Vladimir Vartic asupra hotărârii din 5 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 26 decembrie 2017 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Nina Jacobson, Vladimir Vartic și Agenția Proprietății Publice cu privirea la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 26 septembrie 2017 Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr. 9/4-32 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra terenului din str. Putnei, 43, dnei Nina Jacobson și dlui Vladimir Varti”, prin care s-a decis atribuirea în proprietate privată a terenului cu suprafața de 432 mp din str. Putnei 43, mun. Chișinău.

A invocat că în conformitate cu art. 64 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, a efectuat controlul sub

aspectul legalității deciziei vizate și a constatat că, actul administrativ enunțat contravine legislației în vigoare.

Drept consecință, la 7 noiembrie 2017, a înaintat pârâtului notificarea nr.1304/OT4-1095, solicitând abrogarea deciziei menționate, însă nu a primit răspuns.

Conform datelor din Registrul bunurilor imobile, proprietar al terenului vizat în decizia notificată este Republica Moldova, astfel pârâtul nu putea decide referitor la înstrăinarea unui bun ce nu îi aparține. Conform prevederilor art. 7 alin. (2) al Legii nr. 121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, organul abilitat cu administrarea și deetimizarea proprietății publice a statului este Agenția Proprietății Publice subordonată Ministerului Economiei, succesor al Agenției Privatizare, ale cărei atribuții sunt stabilite în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative.

Din considerentul că Consiliul municipal Chișinău nu putea decide referitor la înstrăinarea unui bun ce nu-i aparține cu drept de proprietate, a fost depusă prezenta acțiune, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat solicitând anularea deciziei nr.9/4-32 din 26 septembrie 2017 a Consiliului municipal Chișinău.

Prin hotărârea din 5 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost admisă integral, fiind dispusă anularea deciziei nr.9/4-32 din 26 septembrie 2017 a Consiliului municipal Chișinău „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra terenului din str. Putnei, 43, dnei Nina Jacobson și dlui Vladimir Vartic”.

Prin decizia din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Consiliul municipal Chișinău și de Vladimir Vartic asupra hotărârii din 5 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au constatat că din probatoriul administrat este stabilit cu certitudine faptul că, terenul amplasat în municipiul Chișinău, str. Putnei 43, constituie proprietatea Statului Republicii Moldova, gestionatul căruia, în condițiile Legii privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, este Agenția Proprietății Publice, iar conform informației din Registrul bunurilor imobile, nu a fost înregistrat ca proprietate municipală. Ori, probe care ar combate contrariul la materialele cauzei nu au fost prezentate de către autoritatea publică locală.

Respectiv, Consiliul mun. Chișinău nu a fost abilitat cu dreptul de a adopta decizia nr. 9/4-32 din 26 septembrie 2017, or, conform art. 315 alin. (1) Cod Civil (redacția veche) dreptul de posesiune, folosință și de dispoziție asupra bunului îl are doar proprietarul acestuia.

Instanțele de judecată au respins ca neîntemeiat argumentul apelantului Vladimir Vartic, care pretinde că pretențiile înaintate de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat se bazează doar pe informația cuprinsă în registrul bunurilor imobile, or, numai registrul bunurilor imobile deține informația referitoare la apartenența bunurilor imobile, cu acces larg publicului.

Referitor la faptul identificării unei calități procesuale improprii, cum ar fi cea de intervenient accesoriu, pe când a fost pretins că, atât Nina Jacobson și Vladimir Vartic urmau a fi atrași în procesul dat în calitate de pârâți, Colegiul I-a respins și a menționat că grație principiului disponibilității stipulat de legiuitor, numai reclamantul este în drept de a identifica pârâtul, instanța nefiind în drept să atragă partea în calitate de pârât.

Din aceste considerente, acțiunea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost admisă integral.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei enunțate, la 22 iulie 2019, Consiliul municipal Chișinău a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că acțiunea urma a fi respinsă, deoarece toate terenurile care au fost înregistrate până la efectuarea procesului de delimitare și aprobarea de către Consiliul municipal Chișinău sau Guvern, erau înscrise după Republica Moldova.

Astfel, în lista de terenuri cu care speculează Agenția Proprietăți Publice, se regăsesc pur și simplu toate terenurile care istoric Oficiul Cadastral Teritorial le-a înscris după statul „Republica Moldova”, până și după modificarea art. 57 alin. (1). Anume pentru aceste situații și s-a formulat și operează prezumția legală din Codul civil, referitoare la înscrierea în Registrul bunurilor imobile, care potrivit prevederilor art. 497 alin. (1) din Codul civil, se prezumă autentică și completă până la proba contrară.

În concluzie s-a menționat că instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile

prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 12 iunie 2019 (f.d.165) și recepționată de recurentul Consiliul municipal Chișinău la 4 iulie 2019 (f.d.175). Respectiv, recursul depus la 22 iulie 2019 (f.d.178) este în termen.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Consiliul municipal Chișinău în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Consiliul municipal Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul municipal Chișinău.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Consiliul municipal Chișinău se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu